

GAMMA

Sanitair plaatsen

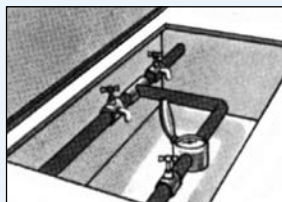
Zelf Doen

Solderen

In deze folder worden stapsgewijs de volgende klussen behandeld:

- Solderen
- Knelfittingen monteren
- Afvoerleidingen maken
- Kraan repareren, vervangen of monteren
- Wastafel vervangen of plaatsen
- Een ligbad plaatsen
- Toiletpot vervangen of plaatsen

Sluit voor u begint de waterleiding af!

Dit doet u met de hoofdkraan in de meterruimte. Hoofdkraan afsluiten en aftapkraan (achter de hoofdkraan) plus alle kranen in het huis open zetten.

Met een goede soldeerbrander kan iedereen zelf solderen. Daarbij heeft u nog massief tinsoldeer en soldeervloeistof nodig. Voor koperen drinkwaterleidingen dient u soldeervloeistof S-65 of S-39-CU te gebruiken.

Bij drinkwaterleidingen mogen bij het solderen geen loodhoudende producten gebruikt worden.

Maak de te solderen buis en binnenkant fitting schoon en vetvrij. Vijf bramen weg en schuur licht na met schuurlijnen of staalwol.

Bestrijk het werkstuk met soldeervloeistof. Het soldeer zal overal vloeien waar u de soldeervloeistof hebt aangebracht.

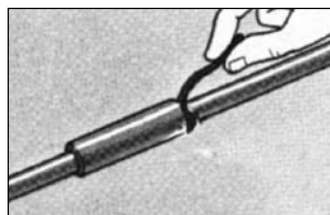
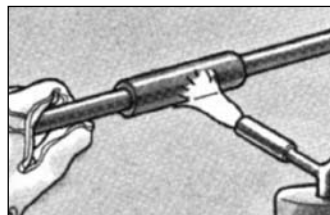
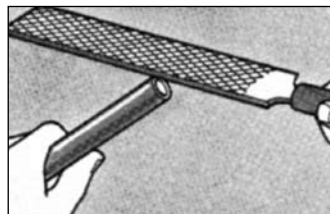
Schuif de fitting over de pijp en verhit het geheel tot de temperatuur is bereikt, waarop het soldeer gaat vloeien als het in aanraking komt met het werkstuk.

Houd het soldeer tegen het werkstuk en laat het in de naad vloeien. Zakt het soldeer weg tussen pijp en fitting dan is het werkstuk heet genoeg en komt een goede verbinding tot stand. Was, na afkoeling, overtollige soldeervloeistof met water weg.

Pas op!

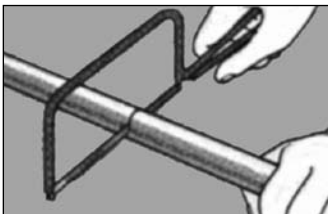
- Raak nooit met de brander het soldeer aan.
- Het werkstuk mag niet verschuiven tijdens het afkoelen.
- Pak het hete werkstuk niet met de handen vast.

Voor gedetailleerde informatie: zie onze soldeer- en lasfolder nr.14.1.

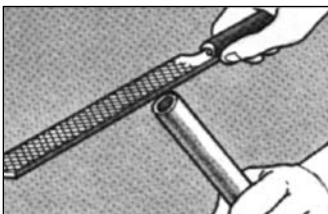

Knelfittingen monteren

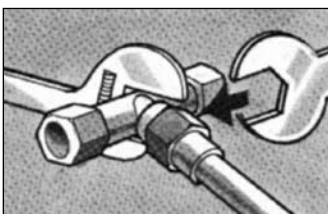
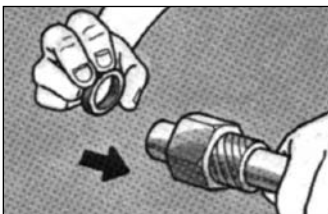
Zaag de pijp op lengte.

Vijl bramen aan de pijp-
uiteinden weg.

Schuif de moer over de pijp
en breng de ring aan in de
moer. Schuif de buis in de fit-
ting tot aan de stuit en zorg
ervoor dat de buis tijdens het
aandraaien goed in de fitting
geschoven blijft.

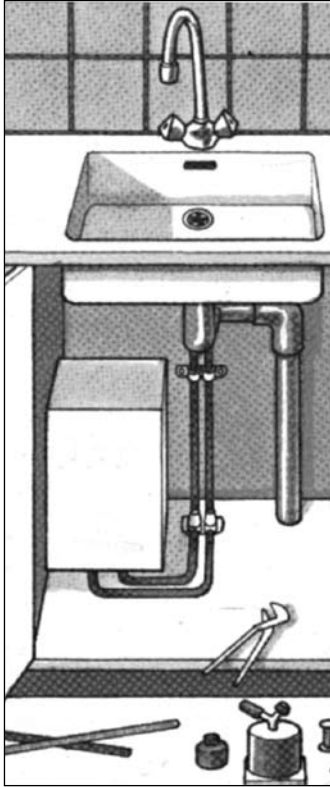

TIP

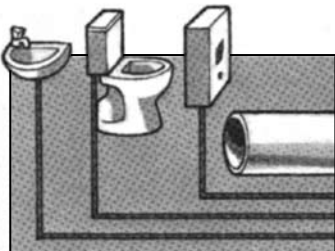
De ring moet voor een betrouwbare afdichting na het aandraaien vast om de buis zitten. Dit is bijvoorbeeld bij de eerste keer werken met knelfittingen te controleren door de moer los te draaien en aan de ring te voelen of deze vast zit. Daarna kan de verbinding weer aangedraaid worden voor aansluiting. Draai de fitting vast met een waterpomptang of verstelbare sleutel en draai met een tweede sleutel de moer zo vast mogelijk aan.

Afvoerleidingen maken

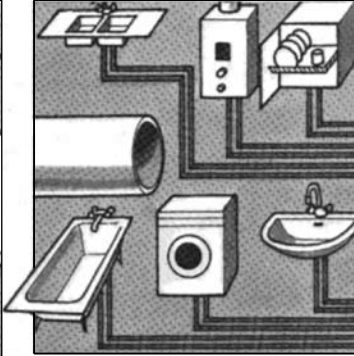
Het aanleggen van aan- en afvoerleidingen is een gemakkelijke klus als u op de volgende punten let.

Gebruik voor aanvoerleidingen voor fonteintje, reservoir van het toilet, wastafel en kleine douchekraan een koperen pijp van 12 mm diameter.

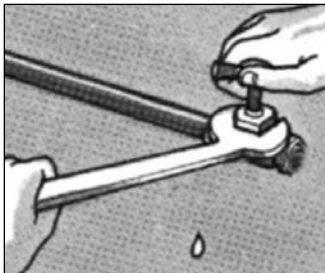
Gebruik 15 mm pijp voor het grotere werk: keukenkraan, badkraan, wasmachine en douche.

Bochten in roodkoperen buis kunnen gemaakt worden met een buigtang (eventueel te huur). De verbindingen voor water- en gasleidingen kunnen gemaakt worden met soldeer of knelfittingen (bevestig de leidingen met goed passende beugels).

Bevestig de leidingen goed aan de wand om 'slaan' te voorkomen.

Monteer op het laagste punt een stopkraan met aftapper. De leiding kan dan in voorkomende gevallen worden afgesloten en afgetapt.

Hou warmwaterleidingen zo kort mogelijk, dat spaart energiekosten.

Gebruik voor de afvoer PVC-leidingen die met PVC-lijm makkelijk waterdicht te monteren zijn.

Leg de leidingen goed vast.

Alle afvoerleidingen dienen af te lopen naar het laagste punt en de diameter moet ruim voldoende zijn voor de hoeveelheid water die er door gaat. Vraag GAMMA u te adviseren.

Kraan repareren, vervangen of monteren

Kraan repareren:

In het geval van een conventionele kraan is het meestal voldoende het rubberen kraanschijfje te vervangen.

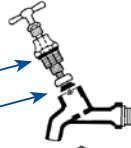
Ga als volgt te werk:

Sluit de hoofdwaterleiding en zet de kraan open. Verwijder met een moersleutel het kraanbovendeel; draai het borgmoertje los, waarbij u het bovendeel vast moet houden met een waterpomptang. Monteer een nieuw rubberen kraanschijfje van het juiste formaat. In het geval van een kraanbovendeel met keramische schijven is het mogelijk dat er vuil tussen de schijven is gekomen. Demonteer het kraanbovendeel en probeer voorzichtig het vuil te verwijderen met een wattenstaafje. Het is ook mogelijk de schijven los te nemen. Let op de montagevolgorde. Bij éénhendelkranen is het noodzakelijk het binnenwerk (cartouche) compleet te vervangen. Dit is vrij eenvoudig door de hendel van de kraan te ontkoppelen. Onder de hendel zit meestal, achter het koud/warm embleem, een schroefje om de hendel los te krijgen. Het binnenwerk is los te nemen door een moer los te draaien. Vervolgens kunt u het binnenwerk er uit halen en een nieuwe plaatsen. Losse binnenwerken zijn leverbaar in 35 en 40 mm. van de verschillende kranen merken.

Conventioneel

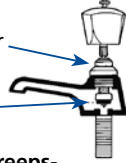
pakkingsdrukker

leertje

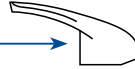

pakkingsdrukker

leertje

Keramisch ééngreepsbinnenwerk
schroef t.b.v. ontkoppeling

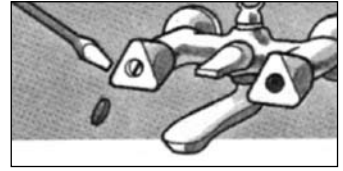
Kraan vervangen:

Een kraan die blijft lekken moet worden vervangen. Of misschien monteert u liever een modernere, mooiere kraan. Ga hierbij als volgt te werk.

Bad-, douche- of keukenmengkraan op wand gemonteerd:

Sluit voor u begint de waterleiding af. Draai de kraan los met een sleutel of een waterpomptang en maak de schroefdraad van de waterleiding schoon.

Zorg ervoor dat de schroefdraad van de nieuwe kraan en de hartafstand van de aansluitmoeren dezelfde afstand hebben als de oude kraan. De bestaande aansluitkoppelingen hoeven dan niet te worden verwijderd. Plaats nieuwe pakkingringen en chromen rozetten en draai de moeren vast.

Wastafelmengkraan, keukenmengkraan op blad gemonteerd.

Zie 'wastafel vervangen'.

Nieuwe kraan op wastafel monteren of bestaande kraan overzetten:

Boor de gaten en hang de wastafel met schroeven en pluggouten op.

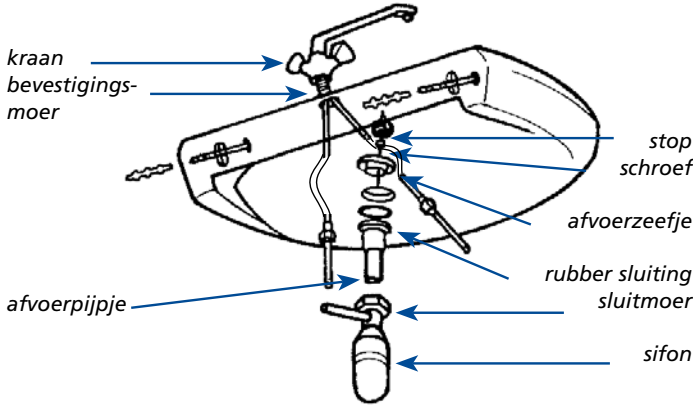
Kraan aansluiten d.m.v. knelkoppelingen of flexibele aansluitslangen:

Bevestig de afvoer aan de sifon en draai de sluitmoer vast.

Wastafel vervangen of plaatsen

Sluit voor u begint de waterleiding af. Gesoldeerde kraan verbindingen losbranden of doorzagen, knelkoppelingen losdraaien. Draai de moer van de sifon onder de wastafel los.

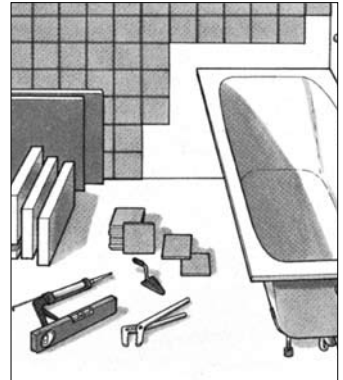
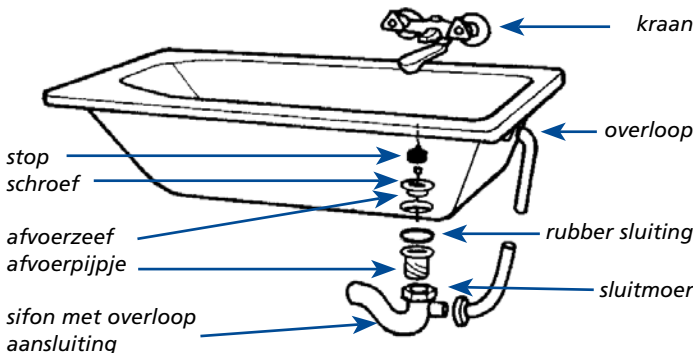
Teken de plaats van de nieuwe wastafel af, zodanig dat de afstand van de bovenkant van de wastafel tot de vloer circa 80 cm bedraagt.

Een ligbad plaatsen

Lekker luieren in een warm bad. Moeilijk zo'n bad te plaatsen? U kunt het zelf! Neem er rustig de tijd voor. Bepaal eerst de plaats waar het bad komt. Zorg ervoor dat het bad aan de muurzijde op

een balk rust. Daarna maakt u de aan- en afvoerleidingen in orde. Plaats de kraan aan dezelfde kant als de afvoer; dan staat u zich niet als u straks in bad zit.

Dit moet u weten:

Een bad rust op stelpoten en op de ombouw van houten balkjes aan de muur-zijden en gasbetonblokken. Zet het bad op de door u gekozen plaats en vul het met water.

Stel het bad met behulp van een waterpas en de stelschroeven aan de poten.

Giet een flinke hoeveelheid cement rondom iedere poot. Laat het volle bad zo een nacht staan, totdat de poten zich in het cement hebben gezet.

Een plaatstalen bad moet geaard worden, maar een acryl bad niet.

TIP

Breng onder alle randen van het bad een isolerende kitlaag aan op de ondersteunende onderlaag, om te voorkomen dat er kraakgeluiden bij gebruik van het bad of douche ontstaan (vooral bij acryl!), bijvoorbeeld butyleenkit.

ATTENTIE

- Plaatstalen baden en douchebakken moeten geaard worden.
- Een plaatstalen douchebak dient met zand ondersteund te worden.
- Acryl douchebakken kunnen met behulp van douchebakpoten geplaatst worden.

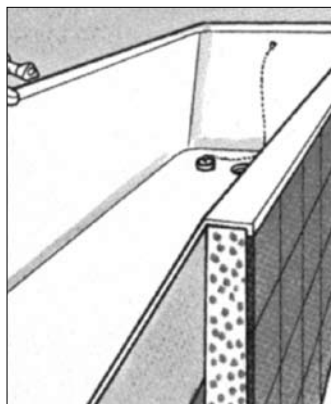
Het afwerken

Vul eerst het bad met water. Dat voorkomt scheuren in het metsel- en tegelwerk. Gebruik voor de ombouw blokken van gasbeton. Die zijn licht in gewicht, kunnen op maat worden gezaagd en laten zich goed betegelen. Voorzie ombouw van tegelraam om later onder het bad te kunnen komen (bij reparatie). Vul de ruimte onder het bad met minerale wol of spuit een laag PUR-schuim tegen de onderkant van het bad; dan blijft uw blad lang warm.

Leg een paar reservetegels onder het bad. Die komen goed van pas als u ooit bij verstopping een opening in het gasbeton moet zagen. Direct na het tegelen dienen alle naden tussen bad, wand en vloer te worden gedicht met siliconenkit. Dit moet gebeuren met een vol bad.

TIP

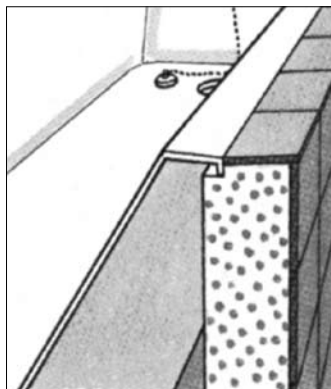
Bij de afdichting van acryl altijd siliconenkit gebruiken.

Een badkuip met horizontale oversteekrand kan op de tegelrand rusten. De bovenzijde van het muurtje wordt dan iets verbreed tot onder de overstekende rand. U tegelt nu tegen de rand aan.

Als u liever een verbrede rand om het bad hebt, zorg er dan voor dat deze rand iets schuin naar beneden loopt. De lage kant dient gelijk te komen met de bovenrand van de kuip.

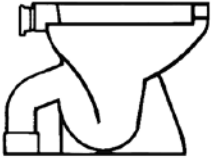
Een douchebak plaatst u op dezelfde manier als een badkuip.

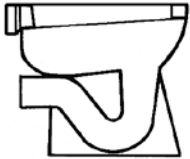
Toiletpot vervangen of plaatsen

Toiletpot vervangen

Kies bij vervanging een toiletpot met dezelfde uitlaat. Er zijn 2 types bij GAMMA verkrijgbaar:

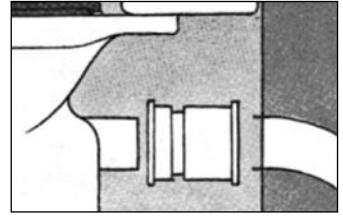

onzichtbare uitlaat (AO)

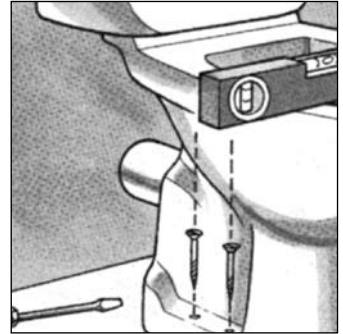
muuraansluiting (PK)

Sluit de watertoevoer door de stopkraan opzij van het reservoir dicht te draaien. Laat het reservoir leeglopen en maak de verbinding tussen pot en reservoir los.

Verwijder de pot en maak de vloer schoon met ammoniak. Stop het afvoergat tijdelijk dicht, zodat er geen vuil in kan vallen. Zet de nieuwe pot met de uitlaat precies boven of voor de afvoerpijp en teken de schroefgaten af. Boor de gaten voor de bevestiging van de nieuwe pot.

Breng tussen de onderrand van de pot en de vloer een elastisch blijvende kit aan (butyleenkit). Zet de pot in een houten vloer met schroeven en in beton met pluggen en schroeven vast. Let erop dat de pot waterpas staat.

Verwijder het oude waterreservoir. De verbinding van de aanvoerleiding met het nieuwe reservoir maakt u met koperen pijp, knelfittingen of een flexibele aansluitslang. Monteer indien nodig een nieuw stopkraantje. Zorg bij een laaghangend reservoir voor voldoende ruimte voor de toiletzitting. Deze moet vrij omhoog kunnen staan.

Voor duoblok geldt altijd dat reservoir en toiletpot onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn.

Nieuwe toiletspot plaatsen

Kies eerst het type toiletspot. Pas dan kan de plaats van de afvoer worden bepaald. Ook het type reservoir is belangrijk.

Hooghangend, laaghangend of onlosmakelijk met toiletspot (duoblok). Het hangt allemaal af van de ruimte in het toilet. GAMMA kan u adviseren bij uw keuze.

CHECKLIST

Nieuw closet

- Op welke plaats zit de afvoer?
- Welke diameter heeft de afvoer?
- Ontluchting aanwezig?
- Meer dan 2 meter: altijd ontluchting maken!

Closetpot vervangen voor duoblok

- Op welke plaats zit de afvoer?
- P-aansluiting: uitwisseling mogelijk
- AO-aansluiting: uitwisseling niet mogelijk
- Closetpot afvoer \pm 32 cm uit de muur
- Duoblok afvoer \pm 20 cm uit de muur

Duoblok of closetpot vervangen voor wandcloset

- Afvoer moet langs de muur komen
- P-aansluiting: uitwisseling mogelijk
- AO-aansluiting: uitwisseling niet mogelijk
- Closetpot afvoer \pm 32 cm uit de muur
- Duoblok afvoer \pm 20 cm uit de muur
- Bij duoblok speciale bocht leverbaar

Boodschappenlijstje

Sanitair plaatsen

Gereedschap

- Boormachine met steenboren
- Waterpas
- Duimstok of rolmaat
- Waterpomptang of verstelbare sleutels
- Soldeerbrander
- Soldeervloeistof
- Soldeertin
- Moersleutel
- Schuurlinnen of staalwol
- IJzerzaagje
- Schroevendraaier
- Vijl
- Buigtang

